

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету

 Роман ПАВЕЛКІВ

«04» березня 2024 р.

**ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
023 ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО, РЕСТАВРАЦІЯ
для вступників на навчання для здобуття ступеня бакалавра
на основі ПЗСО, НРК5**

Схвалено вченою радою художньо-педагогічного факультету
Протокол №3 від «28» березня 2024 р.

Голова вченої ради
художньо-педагогічного факультету Наталія ДЗЮБИШИНА

Схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету
Протокол № 3 від «25» березня 2024 р.

Голова навчально-методичної комісії
художньо-педагогічного факультету Олена ВЛАСЮК

Голова комісії з прийому творчих конкурсів Ярослава ВЕРНЮК

Розробники: Олександр СТАШУК
Ярослава ВЕРНЮК
Олександр РУСАК

Рівне – 2024

Програма творчого конкурсу зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація для вступників на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі ПЗСО, НРК5 / О.А. Сташук, Я.С. Вернюк, О.Л.Русак. Рівне : РДГУ, 2024. 7 с.

Розробники:

Сташук О.А. кандидат педагогічних наук, професор, зав. кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука Рівненського державного гуманітарного університету

Вернюк Я.С. кандидат філологічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука Рівненського державного гуманітарного університету

Русак О.Л. викладач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука Рівненського державного гуманітарного університету

Рецензент:

Власюк О.П. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука Рівненського державного гуманітарного університету

Програма творчого конкурсу зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація призначена на допомогу вступникам на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі ПЗСО, НРК5. В ній визначені вимоги до рівня підготовки вступників у межах підготовки загальної середньої освіти, та на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) молодшого спеціаліста, запропоновані завдання творчого конкурсу для виявлення творчих здібностей, критерії оцінювання знань вступників, список рекомендованої літератури, інформаційний ресурс.

Розглянуто на засіданні кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука (Протокол № 3 від 05 березня 2024 р.)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2024 р.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Мета творчого конкурсу та вимоги до підготовленості вступника.....	4
Порядок проведення творчого конкурсу.....	4
Порядок оцінювання.....	4
Критерії оцінювання	5
Зміст творчого конкурсу.....	6
Список рекомендованої літератури	7
Інформаційний ресурс	7

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

МЕТА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ ТА ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКА. Метою творчого конкурсу як форми вступного випробування за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація для здобуття ступеня бакалавра є перевірка та оцінювання творчих здібностей вступника, що включає в себе виявлення рівня практичних умінь та навичок з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва. Виконуючи запропоновані завдання з рисунку та живопису, вступник виявляє необхідні уміння і навички композиційної побудови, графічного та живописного відтворення, уміння зображати як окремі деталі композиції, так і узагальнювати, досягати цілості та цілісності композиції. Завдання призначені для виявлення творчих здібностей вступників і вимагають достатнього рівня володіння художньою технікою, умінням компонувати, передавати форму, об'єм та простір згідно з правилами реалістичного зображення. Усе це є необхідним підґрунтям загальної творчо-мистецької підготовки вступника.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ. Творчий конкурс проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією РДГУ, у визначені дні та конкретні години. Вступнику потрібно брати з собою необхідні для творчого конкурсу матеріали та інструменти (папір, олівці, фарби тощо). Необхідно вчасно з'явитися на творчий конкурс, пред'явивши паспорт, відповідні документи (при необхідності).

Творчий конкурс полягає у виконанні двох завдань (двох сесій) з натури – з рисунку та живопису (по три години кожне). Завдання творчого характеру, виконання яких дає змогу виявити і оцінити загальний рівень художньої підготовки вступника.

Під час виконання обох завдань необхідно звертати увагу на композиційне розташування на форматі, конструктивну побудову, передачу пропорцій, відтворення об'єму з допомогою тону в рисунку та живописних засобів у живопису (детальніша інформація про проведення творчого конкурсу подається у розділі «зміст творчого конкурсу»).

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ. Оцінювання виконаного вступником завдання здійснюється предметною комісією. Вступник особисто подає виконані завдання (з рисунка та живопису) представнику предметної комісії на оцінювання. Під час оцінювання враховуються окремі елементи виконання роботи (реалістичного відтворення натури), зокрема, композиція (розташування зображення на форматі), пропорції (розміри та співвідношення зображуваних предметів), здатність відтворити натуру графічними та живописними засобами, уміння послідовно вести роботу, працювати над деталями та узагальнювати тощо. Тобто, при оцінюванні враховуються усі необхідні для відтворення

зображення частини творчого процесу, також творчі уміння та навички вступника, його загальна підготовленість до вступу.

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Виділені такі рівні компетентності: I рівень – середній; II рівень – достатній; III рівень – високий.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Рівень компетентності		Шкала оцінювання 100-200 балів	Національна шкала оцінювання
середній	Вступник володіє певними навичками зображувальної грамати, здатний частково відтворювати натуру різноманітними графічними та живописними засобами. Композиційне вирішення непереконливе. Невпевнено володіє навичками побудови, допускає порушення пропорцій, перспективних скорочень, тональних та живописних співвідношень. Очевидні недоліки у передачі об'єму, матеріальності, допускає порушення цілісності зображення.	149-100	задовільно
достатній	Вступник володіє художньою грамотою. Правильно komponує, вірно будує із знаннями перспективи та пластичної анатомії. Грамотно передає тональні та живописні співвідношення. Окремі недоліки у композиційному, лінійному, тональному чи живописному вирішеннях. Вірно передає пропорції, рух, живописні відтінки, пластичні особливості анатомії, добре володіє тоном, світлотінню, майстерно передає об'єм, але при цьому допускає окремі неточності і помилки.	179-150	добре
високий	Вступник вільно володіє зображувальною грамотою. Вміє правильно за komponувати з елементами власного підходу. Робота характеризується впевненою побудовою, передачею об'ємів лінійно та живописно, з чітким прорисовуванням деталей, виразністю і цільністю сприйняття. Вільно володіє графічною та живописною грамотою. Окрім вільного володіння матеріалами і технікою зображення демонструє творчий підхід до роботи і власне бачення, практичні завдання виконуються без зауваг і відповідають вимогам поставленого завдання.	200-180	відмінно

За результатами проведеного творчого конкурсу здійснюється оцінювання підготовленості умінь та навичок вступника, за результатами якого виставляється оцінка за шкалою 100-200 балів (з кроком в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»)

ЗМІСТ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Творчий конкурс складається з двох завдань (двох сесій) – рисунка та живопису.

Перше завдання (перша сесія) – рисунок. Рисунок є одним із основних видів образотворчого мистецтва, виконується графічними засобами - контурної лінії, штриха, плями і т.п.. Рисунок розрізняється за методами, темами, жанрами, призначенням, технікою та характером виконання. У творчому конкурсі виконується реалістичний рисунок навчального характеру з натури.

За натурну постановку слугує гіпсова голова класичного зразка, наприклад, Антиноя, Германіка, Венери, Гатамелати, Гомера та ін. Першочергове завдання – композиційне розташування зображення на аркуші паперу. В залежності від точки зору, розміру та форми голови потрібно визначити оптимальну величину зображення. Наступне – лінійно-конструктивна побудова гіпсової голови, яка розпочинається з відтворення характеру загальної форми, великих пропорційних співвідношень висоти та ширини (шляхом від загальної форми до деталей виконується контурна побудова гіпсової голови, при обов'язковому збереженні правильних пропорцій). Далі, для надання об'єму зображенню, поступово вводиться світлотінь, власні та падаючі тіні і, таким чином, досягається правильність, реалістичність зображення. Правильно побудований, витриманий в тоні рисунок передає не лише форму, а й освітлення та матеріальність.

Завдання виконується простими графітними олівцями різної твердості на цупкому папері розміром А2, час виконання завдання – 3 години. Освітлення натури звичайне, денне, при необхідності може бути використане штучне освітлення. Фон (простір або тло за натурною постановкою) нейтральний, переважно сірий, без будь-яких активних деталей та тонових акцентів. Голова зображується з шиєю без плечового поясу та будь-яких додаткових атрибутів.

Друге завдання (друга сесія) - живопис. Живопис є одним з основних видів образотворчого мистецтва, виконується живописними засобами – кольоровою плямою, кольоровими мазками, штрихами і т.п.. Живопис розрізняються за методами, темами, жанрами, призначенням, технікою та характером виконання. У творчому конкурсі виконується реалістичний живопис навчального характеру з натури.

За натурну постановку слугує натюрморт із простих побутових предметів різноманітної форми, різного кольору, з додаванням різнокольорових драперій (тканин). В залежності від точки зору, розміру та форми предметів натюрморту визначається оптимальна величина зображення. Для надання об'єму та матеріальності предметів використовуються живописні відтінки, вводиться світлотінь, власні та падаючі тіні. Правильне, реалістичне живописне зображення, таким чином, вірно передає не лише форму, а й об'єм, матеріальність, освітлення.

Завдання виконується фарбами для живопису – акварель, гуаш, акрил, олія (за вибором вступника), на папері або ґрунтованому полотні розміром А2. Для виконання завдання, окрім фарб, необхідні робочі матеріали – пензлі (плоскі чи круглі) різних розмірів, палітра, для роботи олійними фарбами – розчинники. Час виконання завдання – 3 години. Освітлення звичайне, денне, при необхідності може бути використане штучне освітлення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Басанець Л.В. Художні техніки рисунка. Одеса: ОДПІ, 2002. 128 с.
2. Білгородська О.Є., Коріньок В.В., Коріньок Р.М. Рисунок живої моделі з натури : метод. вказ. з дисц. «Рисунок 4» до практ. занять для студентів спец. 191 «Архітектура та містобудування» осв. рівня «Бакалавр» Одеса : Астропринт, 2023. 44 с.
3. Бурлака В.Г. Актуальне мистецтво на рубежі століть. *Пластичне мистецтво*. 2008. № 1. С. 10-17.
4. Голубець Орест. Сучасне малярство Львова. Львів : БаК, 2014. 143 с.
5. Кириченко М.А. Основи образотворчої граматики : навч. посіб. для студентів худ.-граф. факул-тів вищ. пед. навч. закл. Київ : Вища школа, 2002. 188 с.
6. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. 344 с.
7. Мельник А.М. Український живопис ХХ – ІХ ст. Київ : Галерея, 2007. 304 с.
8. Михайленко В.Є. Основи композиції. Київ : Каравела, 2004. 304 с.
9. *Образотворче мистецтво*, № 2 (78). Вид. нац. спілки худ. України. Київ, 2011.
10. Придатко Т.В. Мистецтво України 1991-2003. Київ : Мистецтво, 2003. 256 с.
11. Рисунок. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) уклад. і гол. ред. В.Т.Бусел. 5-те вид. Київ : Ірпінь : Перун, 2005.
12. Сковронський В.М. Технологія живопису та декоративно-прикладного мистецтва : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2007. 207 с.
13. Сланський Б. Техніка живопису та реставрації. Київ : Мистецтво, 2009. 304 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

1. <https://uk.wiktionary.org/wiki/Рисунок/%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%83%D0%BD%D0%BE%D0%BA>
2. <https://uk.wikipedia.org/wiki/Живопис/%D0%96%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81>
3. <https://www.google.com/search?q=%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81&tbm=isch&source=univ&fir=m7M4JUPQmON5pM%252C4>
4. <https://holsta.net/articles/zhanri-zhivopisi.html>